

4: Spektralanalyse

Tidsrækkeanalyse

Kasper Rosenkrands

Tidsdomænet og frekvensdomænet

Når vi prøver at analysere en tidsrække i **tidsdomænet**, betyder at vi prøver at forklare den nuværende værdi som funktion af værdier tilbage i tiden på en eller anden vis.

Frekvensdomænet adskiller sig fra denne tilgang og prøver i stedet at beskrive en (oscillerende) tidsrække ved hjælp af sinus (og/eller cosinus) funktionen.

Periodisk proces

Vi kalder en proces for periodisk hvis den opfylder

$$x_t = A \cos(2\pi\omega t + \phi) \quad \text{for } t = 0, \pm 1, \pm 2, \dots,$$

hvor ω angiver frekvensen (svingninger per tid), A er bestemmer “højden” eller amplituden and ϕ , der kaldes fasen, bestemmer forskydningen af kurven.

Det stokatiske element fremkommer idet vi tillader A og ϕ at være stokastiske.

Omskriving med trigonometrisk identitet

Ved at bruge den trigonometriske identitet

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos(\alpha) \cos(\beta) \mp \sin(\alpha) \sin(\beta),$$

kan vi lave følgende omskrivning

$$\begin{aligned}x_t &= A \cos(2\pi\omega t + \phi) \\&= U_1 \cos(2\pi\omega t) + U_2 \sin(2\pi\omega t),\end{aligned}$$

hvor $U_1 = A \cos(\phi)$ og $U_2 = -A \sin(\phi)$.

Under visse antagelser er U_1 og U_2 uafhængige standard normalt fordelte, hvilket vi vil antage i det følgende.

Autokovarians funktion

For at udlede autokovarians funktionen for en periodisk proces, starter vi med at introducere

$$c_t = \cos(2\pi\omega t) \quad \text{og} \quad s_t = \sin(2\pi\omega t),$$

ved brug af denne notation har vi autokovariansen givet ved¹

$$\begin{aligned}\gamma(h) &= \text{cov}(x_{t+h}, x_t) \\ &= \text{cov}(U_1 c_{t+h} + u_2 s_{t+h}, U_1 c_t + u_2 s_t) \\ &= \text{cov}(U_1 c_{t+h}, U_1 c_t) + \text{cov}(U_1 c_{t+h}, U_2 s_t) \\ &\quad + \text{cov}(U_2 s_{t+h}, U_1 c_t) + \text{cov}(U_2 s_{t+h}, U_2 s_t) \\ &= \sigma^2 c_{t+h} c_t + \sigma^2 s_{t+h} s_t \\ &= \sigma^2 \cos(2\pi\omega(t+h) - 2\pi\omega t) \\ &= \sigma^2 \cos(2\pi\omega h).\end{aligned}$$

---

¹ved at bruge den førnævnte trigonometriske identitet

Den spektrale fordelingsfunktion

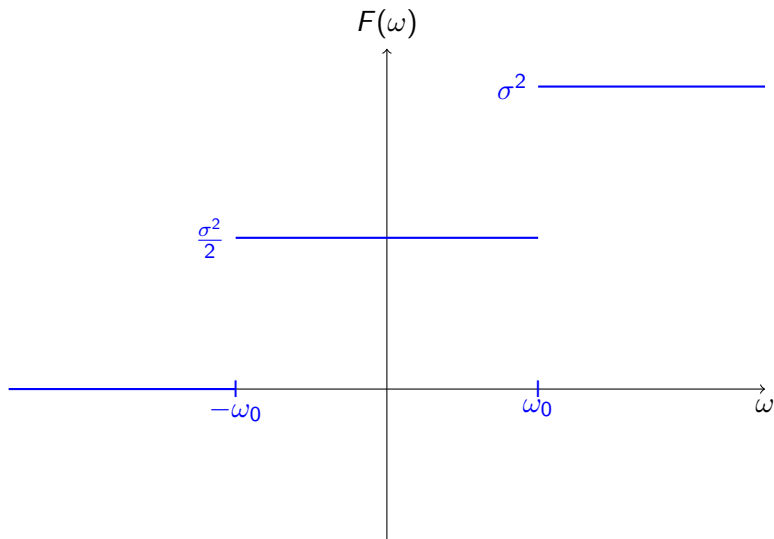
Betragter vi en periodisk proces med fast frekvens, givet ved ω_0 , så kan autokovariansfunktionen udtrykkes som

$$\gamma(h) \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} e^{2\pi i \omega h} dF(\omega),$$

hvor den kumulative fordelingsfunktion (spektrale fordelingsfunktion) er givet ved

$$F(\omega) = \begin{cases} 0 & \text{hvis } \omega < -\omega_0 \\ \frac{\sigma^2}{2} & \text{hvis } -\omega_0 \leq \omega < \omega_0 \\ \sigma^2 & \text{ellers} \end{cases}$$

Visualisering af den kumulative fordelingsfunktion

Figure 1: Kumulativ fordelingsfunktion.

Spektraltætheden

Hvis en tidsrække $\{x_t\}_{t \in \mathbb{Z}}$ opfylder betingelsen,
 $\sum_{h=-\infty}^{\infty} |\gamma(h)| < \infty$ (autokovariansfunktionen er absolut summabel), så definerer vi spektraltætheden for tidsrækken ved

$$f(\omega) = \sum_{h=-\infty}^{\infty} \gamma(h) e^{-2\pi i \omega h} \quad \text{for } -\infty < \omega < \infty$$